

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN. 15
CELOLETNO DIN. 60/ZA
INOZEMSTVO JE DODATI
POŠTINO/OGLASI PO
CENIKU/POSAMEZNA
ŠTEVILKA PO DIN. 1.50.
POŠT. ČEK. RAČ. B.188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA
V. VČITELJSKI TISKARNI
ROKOPISI SE NE VRA
ČAJO/ANONIMNI PO
PIŠI SE NE PRIOBČV
TEJO/POŠTINA PLA
CANA V. COTOVINI
TELEFON ŠTEV. 906.

Velesejemska razmišljanja.

Takozvana slovenska industrija in obrt slavi te dni z velesejnim navzlic vsem težavam sedanje krize, svoje trijumfe. S ponosom se ozira danes slovenski privrednik na velesejem, ki predstavlja sedanjo moč in razširjenost industrije v našem predelu države. Z ljubeznijo in ponosom se oziramo na to prireditelj jugoslovenskega privrednega genija tudi mi; vendar navzlic temu ne moremo molče preko nekaterih dejstev, ki nas izzivajo, da ob tej slavnostni priliki izrečemo tudi par besedi, ki se ne bodo povsem skladale s točasnimi apoteozami na »našo industrijo«.

Danes se na splošno zelo radodarno razmetava z označbo jugoslovenski, naš, nacionalni itd. Ta radodarnost pa je še posebno v modi pri gospodarskih akcijah, kjer kar dežuje raznih jugoslovenskih, slovenskih in drugih tovrstnih označb, ki naj bi ustvarjale videz jugoslovenskega podjetja. Pri natančnejšem preučevanju teh jugoslovenskih podjetij pa je mogoče v sedemdeset od sto slučajev ugotoviti, da so lastniki te psevdoslovenske firme, kakor krivonosci, Nemci, Kalabreži ali vitezi iz dežele sv. Štefanske krone.

Še več! Baš pri takih pregledih »naše industrije in trgovine« moremo z žalostjo konstatirati, da smo Jugoslovenci v bančnem, industrijskem in trgovskem oziru zelo, zelo veliki reveži in naravnost gospodarski sužnji tujcev v naši lastni hiši. Kdor še danes tega pri nas ne ve, ta je v resnici obdaren s svetopisemsko slepoto.

Na sedanjem velesejmu smo imeli najlepšo priliko čuti vodilne kroge posameznih firm, posebno še hrvatskih, ki so kar naravnost tekmovali, kdo bo bolj nemškutari. V času prevrata, ko smo vsi oduševljeni bili in slavili osvobodjenje, nismo imeli časa za to, da bi postavili našo gospodarstvo na zdrave

temelje. Prepustili smo to pregrajanje gospodarstva malim pigmejskim advokatskim dušicam, ki so videle nacionalizacijo industrije v tem, da so jim tuji podarili šop delnic in prepustili v upravnem svetu par foteljev. Kot taki upravni svetniki nimajo itak druge naloge, kot da verno prikrmavajo in krijejo odredbe raznih kvalificiranih tujerodnih ravnateljev, ki pa zopet delajo po navodilih Dunaja, Budimpešte, Berlina, Rima...

Tako smo danes v bistvu že zbog tega še vedno v gospodarski sužnosti, kakor pred vojno, iz katere nam s sedanji načini obrambe ne bo spasa. Kajti kdorkoli vstane danes med nami, kot samostojen gospodarski činitelj, ki hoče sam ustvarjati za svoj lastni račun, se mora že takoj ob pričetku delovanja zaplesti v nevidne mreže, ki se vedno bolj in bolj zadržujejo, dokler ne onemore. Običajni konec temu je, da prevzame trud morda njegovega dolgoletnega dela, kakor »domača banka«, katere pravi finančeri in duševni voditelji sede daleč za našimi granicami.

Obisk kateregakoli naših večjih podjetij, izvzemši par častnih izjem, nam pokaže, da je od zadnjih saldakontistov, preko knjigovodij, prokuristov in direktorjev vse tujerodno in nam sovražno. Poizkusi naših dobro kvalificiranih ljudi priti v službe h takim podjetjem, se navadno vedno zjalovijo, ker so vsa ta boljša mesta rezervirana za one, ki uživajo posebno protekcijo kakega strica z Dunaja, Prage ali Berlina. Ako pa že navzlic temu doseže kak Jugosloven službo v takem »jugoslovenskem podjetju«, je ta služba tretjega reda, v kateri sme predstavljati ostalim gospodom eventualna slovenska ali srbohrvaška pisma v blaženo nemščino. In to se vrši celo pri strogo narodnih podjetjih, kjer imajo razni prusaški in madžarski generali in komercialni ravnatelji glavno besedo!

Se težje dobi nameščenje v tovrstnih podjetjih ženska moč, ki mora biti po sedanjih zahtevah na trgu najmanj delavni moči, mlada, lepa, bubikopf in brezpogojno pripravljena služiti gospodu direktorju ali pa vsaj njegovemu sinu za slavnjako, ali kakor oni pravijo za »Genussobjekt«.

Zavedamo se, da bodo te naše besede zadele na živ odpor »privrednih krogov«. Hiteli bodo protestirati in se zaklanjati za frazo, da napadamo »domačo privredo«. Ti napadi pa nas ne bodo vznemirili, ker besede, ki smo jih zapisali, so mnogo premile za krvave žalitve, katere uganjajo nad našim narodom tuji in njemu na slepo udinjani domači priganjaji. Ni ga v tej zemlji, ki bi zamogel to zanikati, kakor tudi tega ne, da naša inteligenca od dne do dne bolj strada in da se ustvarja proletarijat z belimi ovrtniki, ki bo postal še čez čas zelo nadležen onim, ki danes disponirajo in dirigirajo to ubo... neorganizirano čredo intelektualnih kulilev.

Običajna in zastarela je že fraza, da je naša zemlja bogata in z vsem oblagodarjena. Od tega bogastva pa nima ničesar niti seljak, ki se izseljuje v masah preko morij v Kanado, Brazilijo, Avstralijo, Chile; niti inteligentni, ki si končujejo življenje vsled obupa pod kolesi vlakov, v Savi ali na z revolverjem v roki. Kajti z vsem silnim trdom in znojem celega našega naroda, z vseni njegovimi proizvodi, denariem se okoriščujejo samo in edino le tuji in peščica prodanih duš, ki so izračke v zleh rokah tujerodnih gospodarjev.

In temu je potreba napraviti že enkrat konec! Proti temu polipu, ki izsesava naše najboljše moči in nas izigrava v medsebojne spore; je potreba nastopiti s skupnimi močmi vseh, ki se čutijo dovolj jake za to silno borbo.

A. V.

spore, da ustvarja revolucionarno razpoloženje, ki je potrebno, da izbruhne revolucija. Razven tega izrablja Komintern v vsaki državi njene notranje in zunanje razmere za svoje namene: nezadovoljnost, politične spore, kulturne boje, narodno vprašanje — obrača v svojo korist. Zato se zavzema in zanima za narodno manjšine in hujška in podpira domačine v kolonijah.

Komintern se dobro zaveda, da bi nove vojne bile le njej na korist. Zato podpira spore med državami, med stanovi in razredi. Sama pa pripravlja veliko armado in odklanja udeležbo pri razorožitveni konferenci. Komintern ne priznava osebne lastnine niti pogodb. Za njen namen so dovoljena vsa sredstva.

Da pomnoži svoje sile, zanaša razvrat in temelje človeške družbe v zakon in družino. Zato ima svojo »rdečo internacionalno žen« in »rdečo internacionalno mladino« (Komso-mol), ki naj propagira nazore proti ljubezni do domovine in naroda. To organizacijo je Zinovjev nazval »zibelko bodočnosti« in se je razširila že po vsem svetu pod imenom »Mladi pionirji«. Deluje pa tudi pod raznimi drugimi imeni in z različnimi sredstvi. Namen ji je pridobi-

V znamenju sporazuma.

Metoda sa kojima provadjaju sporazumaši sporazum, te kakovu mržnju goje ti ljudi spram nosioca ideje integralnog Jugoslovenstva, neka služi javnosti kao dokaz s'edeci dogadjaji.

Dne 20. augusta t. g. došao je novo imenovan povjerenik za Medjimurje gospodin Šestić sa radičevskim poslancima Žnidaričem i Pancerom, te opće poznatim Radičevim vikačem Jankovićem, koji je sada postavljen za povjerenika upravne općine Male Subotice; u uredovne prostorije općine Male Subotice.

Prvo mu je bilo, da zapita Ivana Bakrana, bilježnika ove općine što je on. Kad mu je brat Bakran rekao, da je on bilježnik ove općine, izdere se na njega, da ga on ne pita što je on po zanimanju, već po političkom uverenju. U to dobaci jedan od prisutnih, da je Bakran Orjunaš. Na upit gospodina Povjerenika za Medjimurje, dali to odgovara istini, odgovorio mu je brat Bakran, da je Orjunaš dušom i telom. Kratko zatim saopćio mu je gospodin Šestić, da će biti rešen službe i neka gleda da se seli iz Medjimurja, jer da za njega u Me-

Rusko vprašanje.

Ruska emigracija pripravlja z veliko naglico velik kongres v Parizu. Naravno je, da se je zaradi kongresa razvnel tudi politični boj med emigranti, ki so razdeljeni na več skupin. Kot skupno bazo na pariškem kongresu bi služilo geslo: »proti sedanjemu režimu v Rusiji« — torej vsi, ki se ne strinjajo z boljševizmom, naj izjavijo svoje mnenje. Ob istem času pa čitamo, da je sovjetska vlada razglasila splošno amnestijo za vse emigrante... Seveda ne za vse enako. Kdo ima prav, imamo dve Rusiji: eno v Rusiji, drugo v Evropi. Ravno kar so po raznih listih reševali vprašanje: kdo predstavlja pravo rusko kulturo: ali oni pisatelji, ki pišejo o Rusiji, ali oni, ki živijo za granico? Kajti vkljub vsem težkim razmeram je vršila ruska emigracija v Evropi svoje kulturno delo: nastala so razna založništva, izdajajo se dnevniki, knjige, dela. Mnogo ruskih učenjakov in pisateljev živi izven domovine. Amnestija vabi vse nazaj... Ali pojdejo domov, ali pojdejo protestirati na pariški kongres?

Ob istem času pa je predložilo 21 evropskih držav vladam vsega

sveta memorandum, ki govori o nameni Moskve oziroma III. internacionalne.

Na V. kongresu Kominterne je proglasil njen predsednik Zinovjev, da so »v boju proti buržoaziji socialističnim izdajalcem in pacifistom dopustni vsi strateški manevri oziroma vsa bojna sredstva«.

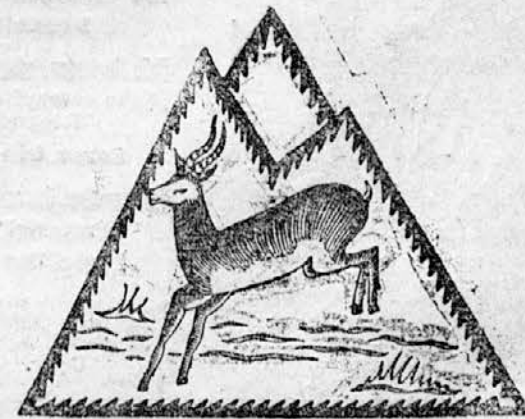
Memorandum podaja natančno, kako deluje ta organizacija. Komunistična stranka v vsaki državi je podrejena Moskovskemu izvršilnemu odboru, ki izdaja svoje ukaze po Sekciji za mednarodne stike. Stranka se mora tem ukazom brezpogojno pokoriti. V vseh državah vzdržuje Komintern svoje agente, ki so delegati njene sekcije za propagando in akcijo. Pododdelki te sekcije imajo tri mednarodne sekretariate in 42 narodnih sekretariatov. Ta sekcija lahko ukaže komunistični stranki v vsaki državi katerokoli revolucionarno akcijo, tudi če stranka ne smatra časa za primeren. V vseh državah ima svoje agente »Zagranično ravnanje« G. P. U. — to je novo ime za Če-ko (boljševiški prekri sod), ki se imenuje tudi »Oklo Moskve«; to je te-

roristična špijonažna organizacija, ki deluje po vsem svetu. Da se vrše priprave bolj skrito, se ustanovljajo »Sportne internacionale« (Sportintern), ki pripravljajo tajne bojne organizacije in zbirajo bojni material. Obenem se skuša ustvariti kmetijska internacionala, ki naj nahajška malega kmeta proti bogatelšemu.

Rdeča internacionala ima povsod svoje zastopnike, ki dele podpore in skrbe za komuniste, ki se za stvar žrtvujejo. Po vseh državah skrbi internacionala za ustanavljanje celic v tovarnah in v delavskih organizacijah, te celice naj uničujejo industrijo in organizirajo revolucionarne skupine. Vsa družba mora biti prepletena s to drobno organizacijo, ves svet mora biti prepleten s temi skritimi krogi in bojnimi četami, ki imajo namen uničevati vlado, organizirati krvavo revolucijo, pripraviti pravičen prevrat in preko ustav in zakonov uvesti na celem svetu diktaturo proletariata.

S to obširno, dobro založeno in podpirano organizacijo hoče Komintern uničiti moderne države v vseh oblikah. Zato izrablja razne

Zahtevajte vedno

„GAZELA“ MILO!

Posetite v soboto 5. sept. vsi družabni večer ORJUNE
Ljubljana v Areni Narodnega doma. Začetek ob 8. uri zv.

dijuriju nema mesta. U nedelju dne 23. o. g. doneo mu je gospodin Cividini, računarski savjetnik kod Povjereništva već obećani dekret. Da se javnost bolje informira donasmo taj dekret u tačnom prepisu. »Gradjansko Povjereništvo za Medijurije u Čakovcu.

Broj. 149/Pr. 1925.

Gospodinu Ivanu Bakranu, opć. bilježniku I. u

Malej Subotici.

Pošto ste se Vi kao općinski bilježnik kod općinskog poglavarstva u Maloj Subotici učinili nemogućim jer ste kao aktivni član Orjune na nečuvan način preganjali i zlostavljali mirne ljude samo zato, što nisu Vaši politički istomišljenici, pošto ste i sami prigodom moje jučerašnje posjete u uredu pred sakupljenim mnoštvom naroda priznali, da ste se na javnom mestu, t. j. u krčmi prijetili nabitim samokresom u ruci, te pošto je usljed toga nastupio proti Vama općenito tako silno ogorčenje i uzbuđenje, da bi moglo doći do kobnih posljedica, to Vas rešavam daljne službe kod općinskog poglavarstva u Maloj Subotici i pozivam, da dužnost predate Ostočić Simunu predjašnjem, stalno imenovanom opć. bilježniku kod istoga poglavarstva.

U Čakovcu, dne 21. avg. 1925. Gradjanski Povjerenik za Medijurije kao okružni načelnik u Čakovcu, Šestić v. r.

Navodi tog dekreta nikako ne odgovaraju istini jer nise našao luđa, koji bi priznao stvari koje nije kriv.

Došli smo dakle već i do toga, da se u dekretima navadjaju babilje babiljarije. Citav dekret nije ništa drugo, već odraz najogavnije mržnje spram Orjune. Prema njemu morali bi se svi članovi Orjune kao nepoćudni i ožigosani ljudi izbaciti iz službe. Oni zapravo i spremaju još mnogo sličnih stvari.

Nakon predaje dekreta prošao je gospodin Cividini na škontraciju blagajne.

I ako je bila nedelja, uređovao je taj gospodin i poslije podne, preim je imao dekret za uređivanje samo za subotu. Kad je bio nato od brata Bakrana upozoren, otrčao je u Prelog i zatražio, da se brata Bakrana i Ivana Kralja, tamošnjeg blagajnika općine smjesta uapsi, jer da su to Orjunaši, pa se boji da nemaju oružja i da ga ne napadnu. Naveo je u prijavi čitavi pregršt neistine. Tako je naveo, da su ga pomoću policije izbacili iz ureda i time sprečili uređivanje. Istodobno saopćio je bratu Ivanu Kralju još prije svršene škontraciju blagajne, da

će biti i on odušten iz službe. To se je nakon par dana i dogodilo, gospodin Cividini diktirao je dekret sam. Na tome dekretu nema niti broja a niti službenoga pečata pa se čudimo, da se itakova šta može dogoditi, pa makar bio to i prevremeni dekret. Brata Bakrana i Kralja uapsili su oružnici još istu večer u Prelogu te ih odveli u uze sudbenog stola u Čakovcu, odakle su bili na nalog državnog tužica pušteni na slobodu. Da se u Maloj Subotici uzdrži mir i obuzda Orjunaše — koji su međutim mirno pjevuckali Orjunašku koračnicu — izaslano je pet žandara.

Najkarakterističnije je na celoj stvari to, da ta gospoda ureduju bez ikakove pravne podlage. Naime Povjereništva za Medijurije uređovalo je i uređuje kao okružno načelstvo. Međutim po postojećim zakonima morala su se sva okružna načelstva već odavna likvidirati, pa nisu unešena niti u jur primljene budžetske dvanajstine. Prema tome, kako može još uvek postojati jedno okružno načelstvo i kako može netko kao šef ureda koji zapravo ne postoji, razmeštavati, odpuštati i imenovati činovnike, a osobito općinske koje bira općinsko zastupstvo. Istina je, da su bili još za vreme bivše vlade poduzeti koraci, da se Povjereništvo za Medijurije još ne likvidira iz nepoznatih razloga. To je za tada uspjelo. Ali čim nisu bila okružna načelstva unešena u budžetske dvanajstine, moralo je Povjereništvo za Medijurije prestati sa uređivanjem, jer nema nikakvih pravnih podloga.

Dakle ovo su metode sporazuma. Oni ljudi, koji su kroz godine vikali protiv kralju, protiv državi i protiv svemu što je jugoslovensko preganjaju sada državi i kralju najodanije sinove bedne naše otadžbine. Dakle oni koji su godinama prelivali krv, patili glad i žrtvovali sve za ovu otadžbinu, i koji još i dandanas žrtvuju sve što imaju, pa ako bude potrebno i vlastite svoje živote, udarani su danas knutom bezsvesnih i bezznačajnih mame-luka političkog avijatičara. Poručujemo Vam samo ovo: Mi trpimo. Trpjet ćemo još šta. Podnašati ćemo i udarce Vaših knutova bez jauka, bez svakog krika, ali znajte, da se Orjunaška pest zgrčava sve više i više! Ave.

POZIV!

Pozivamo vse članice in članice, da se polnoštevilno udeležijo razvija prapora Orjune Mirna, ki mora biti dostojna manifestacija naše misli na Dolenjskem. Skupni odhod iz Ljubljane ob 6.20 zjutraj. Glavni kolodvor. Oblastni odbor.

telovadišću ljubljanskega Sokola v Tivoliju od 18. ure naprej.

Mestna čelnica.

VAŽEN ČLANSKI SESTANEK VSEH MESTNIH ORJUNA V LJUBLJANI se vrši v petek 11. septembra ob 20. uri v areni »Narodnega doma«.

Udeležba posebno za četnike strogo obvezna.

Ker se bodo na tem sestanku razpravljale zelo pomembne stvari, vabimo tudi vse nečetnike k polni udeležbi. Legitimacije je v svrhu kontrole prinesiti s seboj. Članice naj se sestanka ne udeležijo.

„JLZU“ družba z o. z., PTUJ

Izdelovalnica usnjatih in usnjato-galanterijskih izdelkov. Specijalna izdelovalnica potovalnih potrebščin in gamaž. Letos na novo osnovana domača naredna tvrdka po vzorcu dunajskih svetovnoznanih usnjato-galanterijskih tvrdk.

Oglejte si vzorce na velesejmu v paviljonu J. 598.

FLATOROG milo.

Ljubljanski velesejem.

»NEMOGOČE« NI FRANCOŠKA BESEDA!

Ta Napoleonova krilatica velja še dandanašnji, ne samo v vojniškem ozru, kakor jo je mislil veliki cesar, ampak vobče glede na vsako stroko napredka. Za nas, ki smo živeli toliko časa v prepričanju, da je n. pr. nemška industrija prva na svetu, so proizvedli Francije na vsakoletnih ljubljanskih velesejnih prava razodetja. Letos je na vrsti francoska industrija fotografskih aparatov, objektivov in plošč. Ugledna celjska tvrdka »Sanitas« nam jo predstavlja v njenih najboljših izdelkih. Aparati tovarne »Gallus« ter sportske in reporterske kamere z zatvorom Slovenca g. I. Klopčiča v Sartrouvilleu se odlikujejo po svoji lepi izdelavi, neprekosljivi trpežnosti, izvrstni optiki in razmeroma zelo nizki ceni, dočim nam Nemci nudijo tudi na tem polju slabše blago za dražji denar. Živo zanimanje zbujajo tudi električno razsvetljena vitrina z barvnimi fotografijami na avtohromnih ploščah svetovnoznane tovarne Lumière & Jougla. Posetniki velesejma, ki jih zanima fotografija, naj se v paviljonu »E« ne pozabijo ustaviti pri kolji drogerije »SANITAS« v Celju!

Z ozirom na notico »Dajte nam v obmejne kraje narodno uradništvo«, ki je izšla v predzadnji številki »Orjune«, izjavljamo, da smo g. okrajnega tajnika Babiča neosnovano napadli in mu očitali nemščinstvo, ker smo bili to pot grdo mi-

stificirani. S tem popravljamo tudi lojalno krivico, ki smo jo prizadejali temu gospodu z našo notico, kakor še vselej doslej, kadar smo koga po krivici napadli.

PRIPOROČA SE DOMAČA KOVINSKA INDUSTRIJA „JUGOMETALIJA“ R. Z. Z. O. Z.

V IZVRŠITEV VSEH KLEPARSKIH, KOVINSOTISKARSKIH, KOTLARSKIH IN KLJUČAVNICARSKIH DEL

PAVILJON G. ŠTEVILKA 354. 356. 358

ANTON ŠIMENC

INDUSTRIJA ŠETARSKIH IZDELKOV LJUBLJANA GOSPOSKA UL. 10 TRGOVINA: RESLJEVA CESTA ŠT. 2

Kolodvorska restavracija LJUBLJANA GL. KOL. Josip Majdič

se priporoča vsem posetnikom velesejma v Ljubljani.

Izborna kuhinja in prvovrstna vina — znižane cene.

Odperto vsak dan do polnoči.

OPIS HIŠICE firme Höntsch sledi vsled pomanjkanja prostora v drugi številki.

NAJUGODNEJŠI NAKUP OBLEKE VAM NUDI JOS. ROJINA LJUBLJANA.

KAVARNA GOSTILNA LEON

v Kolodvorski ul. se priporoča cenj. posetnikom velesejma, kjer se točijo pristna štajerska, dolenska vina (najboljša vina gg. Bon-a, Krško in Veselica, Ormož-Ljutomer).

Vedno sveže pivo! Gorka in mrzla jedila!

VSAK VEČER KONCERT

Odperto za ob 4. uri zjutraj. Posetite tudi na Ljubljanskem velesejmu vinski in kavarniški paviljon, kjer vam nudijo vse kar srce poželi. Pristna turška kava.

Za obilen obisk se priporoča

Leon Pogačnik.

INDUSTRIJA PERILA POVH & MEDIC NOVOMESTO, SLOVENIJA

ima razstavljene svoje izdelke perila na Ljubljanskem velesejmu v pav. H, koja št. 473 in 475. Trgovci ne zamudite prilike ogledati si te izdelke domače industrije

Cene konkurenčne Postrežba točna

AUGOLATOR

Aparat za vdihavanje, zdravniško preiskušeno zdravilno sredstvo, zdravi z največjimi uspehi vse bolezni sapnih organov: Prehlajenja, pljučne bolezni, influenza, astma, bronhijalni, sapni, goltančni katar itd., itd. Ta neprecenljivi umetni, vsakemu posamezniku neobhodno potreben aparat dobavlja za Din 150.— proti vplačilu v naprej ali po povzetju.

RAZPOŠILJALNICA-AUGOL GENERALNO ZASTOPSTVO:

JOŽE ČEBULJ, Jesenice, Gor. (Slov.)

Zahtevajte še danes brezplačnih prospektov!

Kdor fotografira mora imeti naše tri novosti:

Naš ilustrirani cenik „Moderna fotografija“

Brezplačno

Našo ilustrirano učno knjigo „Kako se naučiti fotografirati“

Samo Din 9.—

Našo nepreločljivo razvidnico „Pravosvet“

Samo Din 4.—

Drogerija „SANITAS“ Celje.

Naš pokret.

Mariborska oblast.

Občni zbor »Tiskovne založbe, o. r. z. o. z. v Mariboru. Na praznik 8. t. m. se vrši ob 10. uri dopoldne v tajniških prostorih v »Narodnem domu« občni zbor »Tiskovne založbe o. r. z. o. z. v Mariboru«. Glavna točka dnevnega reda je določitev rednega poslovanja

zadruga. Ob tej priliki pozivamo vse one podpisnike, katerih deleži so že zapadli, da jih takoj vplačajo. Oni, ki so prevzeli nadaljno nabiranje zadržnikov pa naj svoje delo pospešijo in čimprej završijo ter dopošljejo pristopne izjave in zapadle vsote.

Ljubljanska oblast.

Mestna Orjuna št. Jakob-Krakov-Trnovo vabi svoje člane na sestanek v soboto, dne 5. t. m. pri Kavčiču na Prulah — glede porazgovora udeležbe razvija prapora v Mirni. — Odbor.

Izredni občni zbor Orjune št. Jakob-Krakov-Trnovo se bo vrši dne 12. septembra t. l. ob 8. uri

zvečer pri Mraku. Udeležba za vse člane in članice strogo obvezna. Vsak neopravičeno izostali se bo javno in brezpogojno izključil iz organizacije.

Vsem ženskim sekcijam Orjune okoliša Ljubljane! Pozivam ponovno vse članice na obvezno vežbo v ponedeljek, dne 7. t. m. na letnem

PERILO moško, žensko, dečje, namizno in posteljno, OPREME za neveste in dojenčke, PERJE IN PUH kupite ceno in dobro pri C. HAMANN, LJUBLJANA, MESTNI TRG 8.

Naročajte in širite naš tisk

Edino mlin na veter melje pravo

MIRIM
ČOKOLADO
Vsakemu je na razpolago, da
poskusi izborno kakovost.
Obiščite paviljon H

RADIO aparat. **RADIO** material.

Ta aparat stane 750 Din.
Sprejem vseh evropskih postaj zasiguran.
Elektromaterial, motorji, svetiljke.

PO CENI **ELEKTRO-COMPAGNY** PO CENI
d. z o. z.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

1. PORTLAND-CEMENT

samo prvovrstno blago v
vsaki množini v sodih in
juta vrečah nudi po naj-
nižji tovarniški ceni

TOVARNA CEMENTA
v Zidanem mostu.

Prva kruševačka tvornica mila

MERIMA

Osnovana 1889. Kruševac, Srbija.

Priporoča svoje izdelke pralnega in
parfimiranega mila, ki so po kakovosti
in po ceni brez konkurence.

Tvornica je ena največjih v naši državi
in povsod dobro znana zaradi dobre
kakovosti blaga in solidne cene.

Kruševačka tvornica mila proizvaja
milo od najbolj čistih sirovin, ter ga e.
občinstvu najtopleje priporoča.

MERIMA je zastopana tudi na leto-
šnjem velesejmu. Oglejte si paviljon
E. šte. 58-60.

Z odličnim spoštovanjem
Tvornica mila „MERIMA“

Naročajte
„Pobedo“!

JOSIP ROSENBERG

MARIBOR, Slovenska ul. 1

Umetni mlin, trgovina zemaljskih
proizvoda i brašna.

Menjalnica žita u mlinu

Jezdarska ulica šte. 1.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

IVAN ZAKOTNIK
mestni lesarski mojster

Ljubljana, Dunajska cesta 46. Tel. 379.

Vsakovrstna lesarska dela, moderne lesene
stavbe, ostrižja za palače, hiše, vile, to-
varne, cerkve in zvonike; stropi, razna
tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande,
lesane ograje i. t. d.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga. Tovarna furnirja.

Restavracija
Ljubljanski
dvor

najmodernejša urejena in
oskrbovana. Izborna ku-
hinja. Najboljša domača in
inozemsk vina.

Pristni teran.

Vsak dan morske ribe.

Nudimo naš prvovrstni
PORTLAND CEMENT
svetovne **„SALONA“** (TOUR)

iz naše tovarne v „Solinu“ po izjemno
nizki dnevni ceni.

„Split“ d. d. za cement Portland, podružnica v Ljubljani.

POZOR! Razstava v lastni hiši!
Trgovci, obrtniki in kmetovalci!
Preden kaj kupite,
oglejte si veliko zalogo pri tvrdki

Zalta & Žilič, Ljubljana, Dunajska cesta 11

Trgovina z železnino na debelo in drobno.

EMONA

NOV PROGRAM!

JAN IN KATI FIALA

ANT. KRISPER
LJUBLJANA

MESTNI TRG šte. 26

Zaloga
galanterijskega blaga
Tovarna črevljev

HIPOTEKARNA BANKA

JUGOSLOVENSKIH HRANILNIC v LJUBLJANI

BRZOJAVI: HIPOTEKARNA (PREJ KRANJSKA DEŽELNA BANKA) TELEFON ŠTEV. 173

IZVRŠUJE VSE BANČNE POSLE IN TRANSAKCIJE
SPREJEMA VLOGE NA HRANILNE KNJIŽICE IN TEKOČI RAČUN
PROTI NAJUGODNEJŠEM OBRESTOVANJU TER DAJE
VSAKOVRSNE KREDITE IN PREDUJME
NAKUP IN PRODAJA VALUT IN DEVIZ

Na Ljubljanskem velesejmu

poskusite

najboljše vino in pristno
turško kavo v paviljonu

Vek. Dolničarja

STARA TOVARNA NOGAVIC in PLETENIN

USTANOVLJENA LETA 1888

M. FRANZL & sinovi

Lastnik FELIKS FRANZL

LJUBLJANA, Privoz 10

Poštni predal 44 Telefon šte. 425

Varstvena znamka

ING. DUKIČ IN DRUG
GRADBENO PODJETJE

LJUBLJANA
BOHORIČEVA ULICA 24

Priporoča se

gostilna
pri „Kovaču“

Kolodvorska ulica šte. 27.

Domača in srbska kuhinja. Ved-
no sveže pivo, smederevska in
negotinska vina. NA VELESEJ-
MU PAVILJON Osrednje vinar-
ske zadruge. Mrzla in topla
jedila.

Andja Modic.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Je najmodernejše urejena ter izvršuje vsa tiskarska dela od najprej-
stejšega do najmodernejšega. - Tiska šolske, mladinske, leposlovnice in
znanstvene knjige. Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. -
Brošure v malih in tudi največjih nakladah. Časopise, revije, mlad. liče.

Okusna oprema ilustrir. katalogov, cenikov in
reklam. listov. Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Solski zvezki za osnovne in srednje šole
Risane, dnevniki in beležnice.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVLJENA 1900

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA (v lastni hiši)
se priporoča za vsa v bančno stroko spadajoča dela

PODRUŽNICE:
Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković,
Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst, Agencija Logatec.

Poštni čekov. račun Ljubljana 10.509.
Brzjavni naslov: BANKA LJUBLJANA.
Telefon štov. 261, 413, 502, 503, 504.

DELNIŠKA GLAVNICA Din 50,000.000
SKUPNE REZERVE nad Din 10,000.000

PETER ŠTEPIC

VEKETRGOVINA Z VINOM

LJUBLJANA SPODNJA ŠIŠKA
TRŽNA ULICA ŠTEVILKA 256

TELEFON ŠTEVILKA 171

ZA ČAS LJUBLJANSKEGA VELESEJMA
SE PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU

RESTAVRACIJA 6

PRVOVRSTNA KUHINJA IZBORNE PIJAČE
NIZKE CENE NIZKE CENE

POZOR!

SLAB ČEVELJ

pomeni za Vas bolečine, izdatke za sredstva proti kurjim
očesom itd., popravila in Vam napravi življenje mučno!

DOBER ČEVELJ

napravi Vaše življenje prijetno, varuje zdravje in
prihrani denar! — Zato zahtevajte povsod čevlje od

CARL POLLAK d. LJUBLJANA
SV. PETRA CESTA ŠTEV. 68

ki so po anatomske principih specialno za tukajšnje
nošenje iz la materiala lastnega izdelka po nizkih
cenah v prvovrstni izdelavi narejeni.

NE ZAMUDITE!

Naše reklamne prodaje samo za časa sejma
od 7. ure zjutraj do 8. ure zvečer brez presledka.

Ob nedeljah in praznikih! Po lastni ceni!

CENE } Din 140.—, 160.—, 162.—, 164.—, 170.—
za 1 par } Din 178.—, 175.—, 184.—, 194.—

Pozor na naše letake z natančnim cenikom!

Obiskovalci velesejma ne zamudite
posetiti paviljona E št. 100—106

O. ŽUŽEK

generalno zastopstvo in zaloga za Jugoslavijo najboljših svetovnoznanih avtomobilov, motociklov, biciklov:

STUDEBAKER

Amilkar

BUGATTI

PEUGEOT

The Vibrationless Twin-Cylinder
Douglas

TVRDKA

THE REX Co.

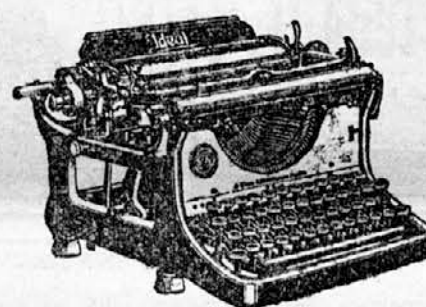
Ljubljana, Gradišče št. 10

dobavi

najboljše pisalne

stroje in pisarniške

potrebščine.

Telefon 268.

Ustanovljeno 1906.

POZOR!

TOVARNA ČEVLJEV

POZOR!

PETER KOZINA & Co. Tržič

prodaja od danes naprej svoje izdelke
po znatno znižanih cenah.
Interesenti glede samoprodaje dobe pojasnila
na Velesejmu v paviljonu „J“

Ilustrirana priloga

„ORJUNE“

ob priliki V. ljubljanskega velesejma.

Minister za trgovino in industrijo dr. I. Krajač odvarja V. Ljubljanski velesejem.

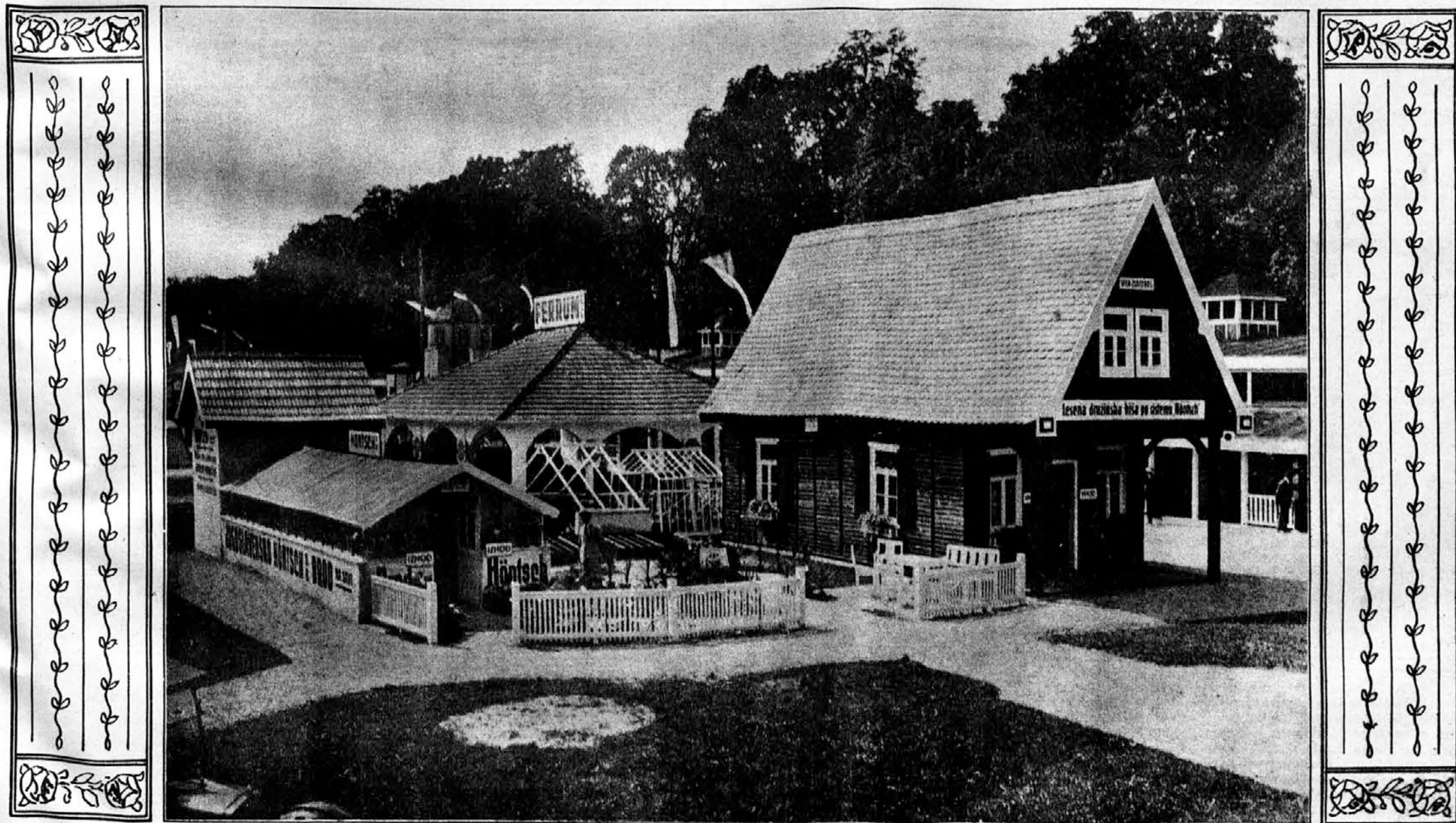
Nj. Veličanstvo kralj na velesejmu.

Slike z Ljubljanskega velesejma.

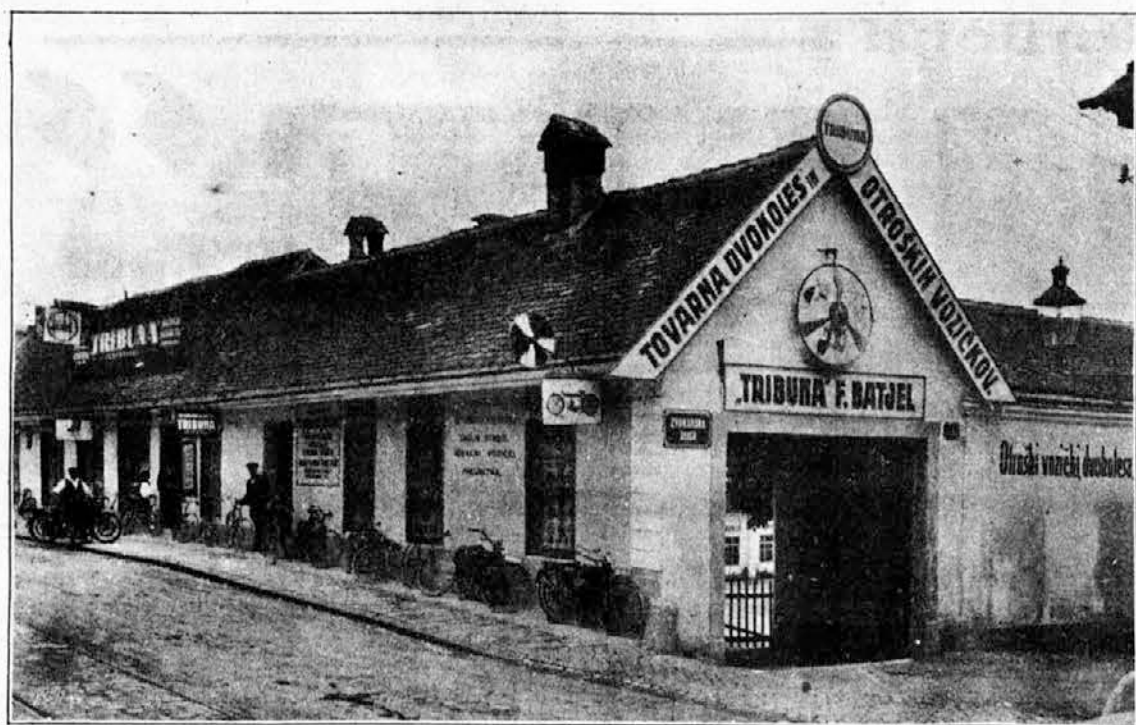
Slike z Ljubljanskega velesejma.

Jugoslovensko Höntsch d. d., Brod n. S.

Specijalno podjetje za proizvodnjo razložljivih in prenosljivih lesenih hiš, steklenih cvetličnjakov in vrtnarskih potrebščin. (Glej opis v velesejmski rubriki!)

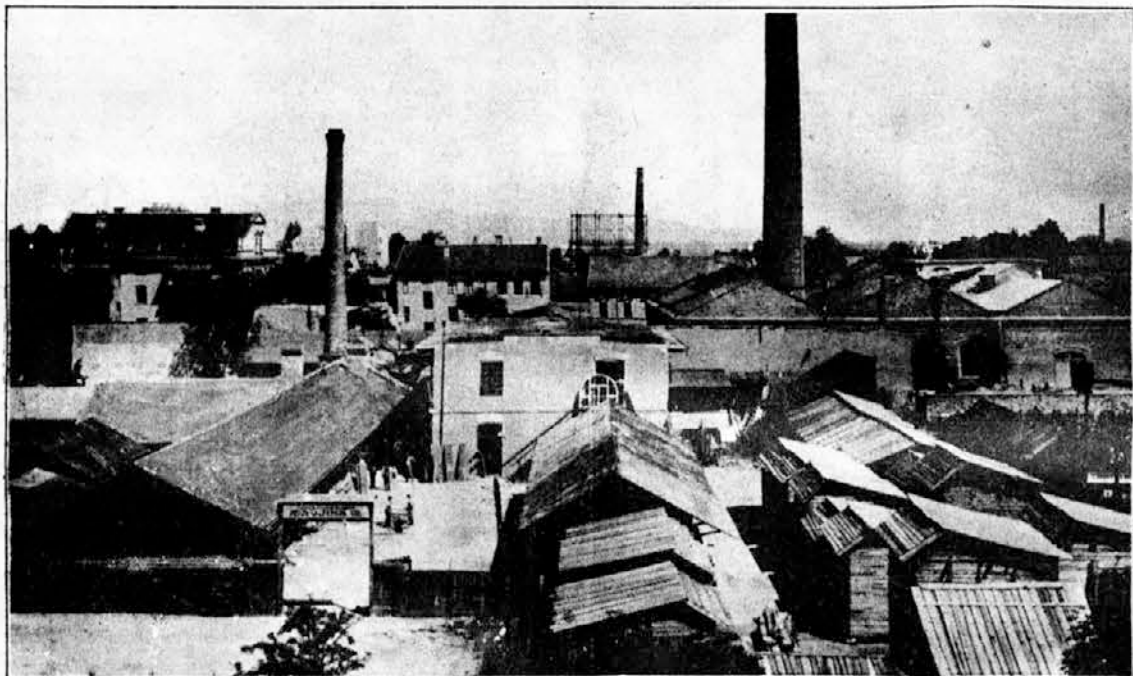
Tovarna dvokoles in otroških vozičkov „TRIBUNA“ F. B. L. v Ljubljani.

Prodajalni prostori dvokoles, motorjev, otroških vozičkov, živalnih strojev, delov in pnevmatike na malo in veliko, Tribuna F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Tovarniško poslopje z osebjem tovarne dvokoles in otroških vozičkov, Tribuna F. B. L., v Ljubljani, Karlovska cesta 4.

Pogled na stavbno-mizarsko tovarno Antona Rojine v Ljubljani, Slomškova ulica, ki je največje in najmodernejšo tovrstno podjetje v Sloveniji ter tudi eno prvih v Jugoslaviji.

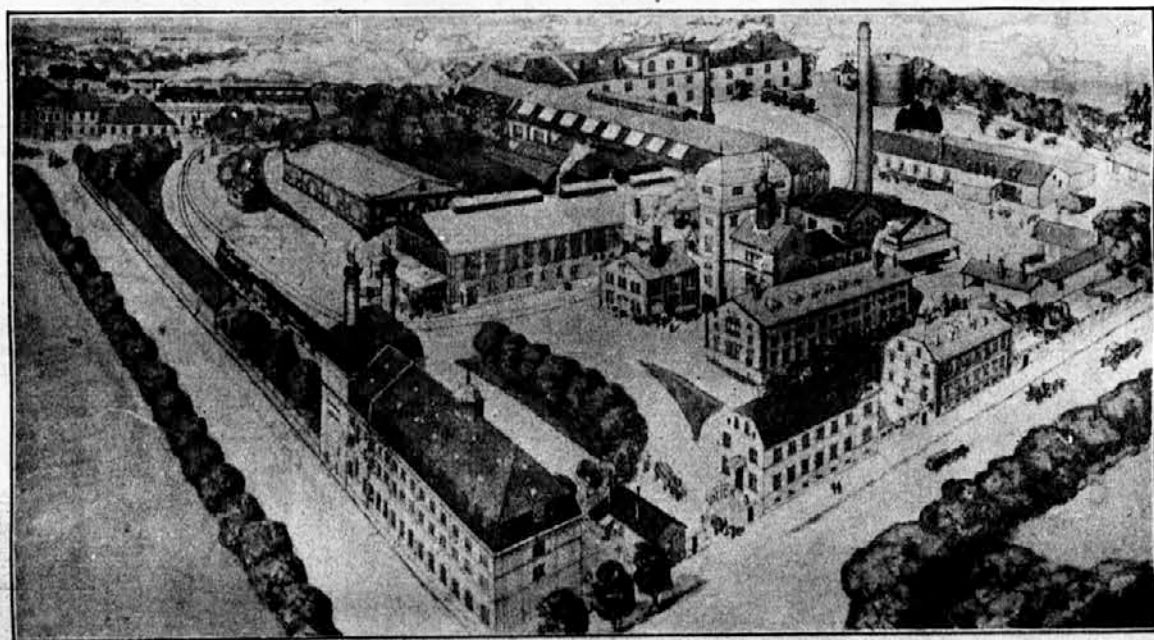

Pogled na tovarno J. Reicha.

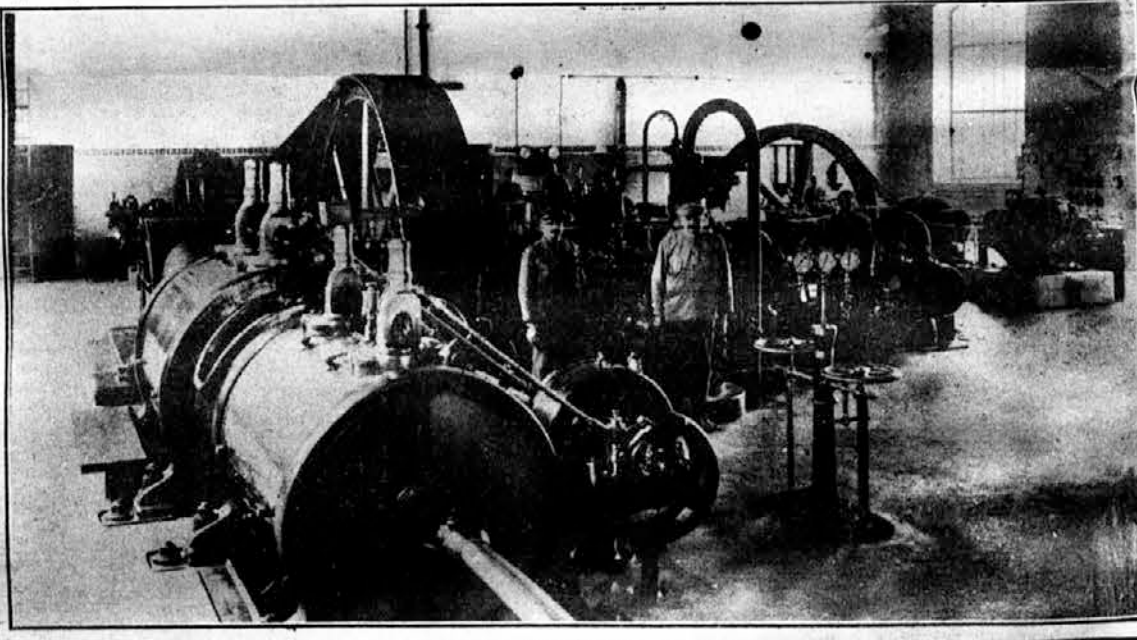
JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip 4. Največja tovarna za barvanje in kemično snazenje oblek, kakor tudi vse druge tekstilne robe. Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1845. in je znano po svoji točni in solidni postrežbi. Telefon št. 272.

Delniška družba pivovarne Union v Ljubljani. Tovarna za špirit in kvas.

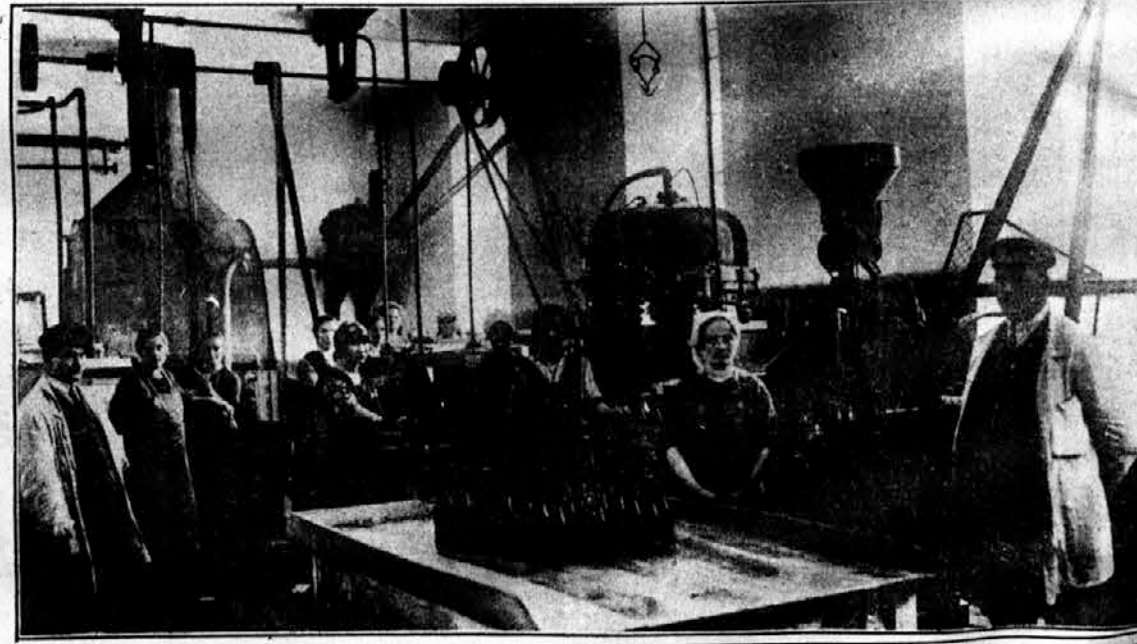
Pogled na celokupne tovarniške obrate.

Strojarna.

Pralnica sodov in smolarna.

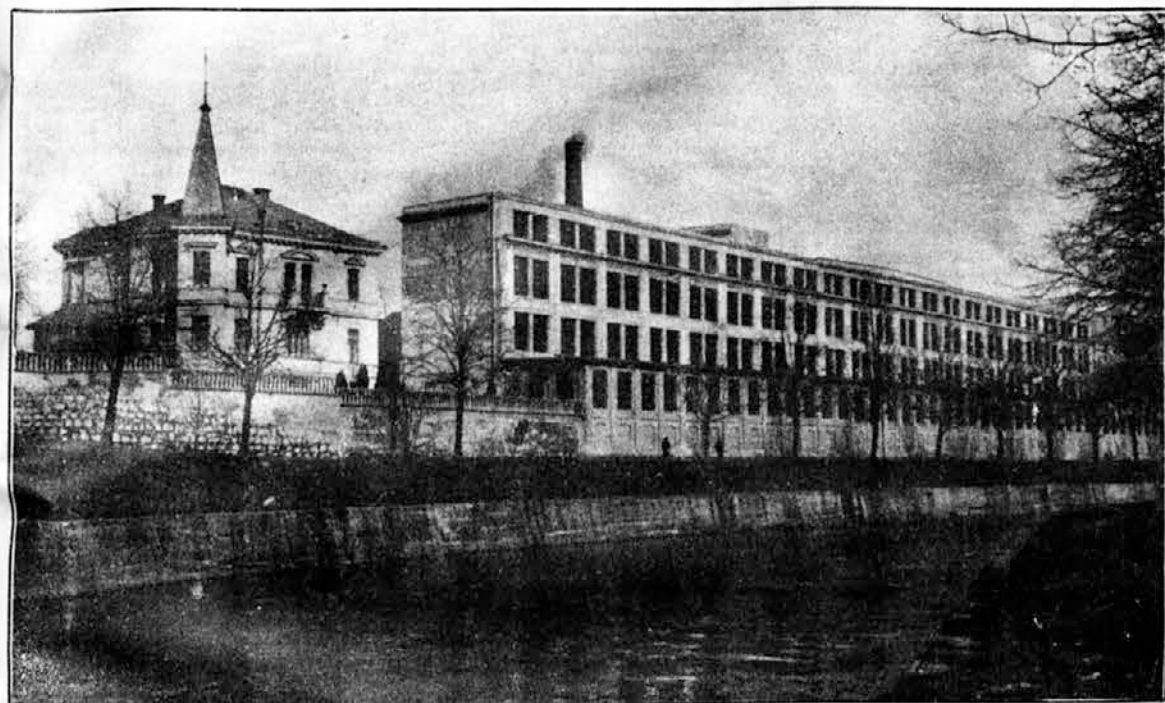

Točilnica.

Delniška družba pivovarne »Union« in tovarna špirta in kvasa. Pivovarna »Union« se je ustanovila leta 1864. pod imenom »Pivovarna bratov Kosler«. Ustanovili so jo bratje Kosler. Podjetje, ki je takoj od začetka bilo postavljeno na trdno podlago, je že v prvem letu svojega obstanka izvarilo 14.363 polovnjakov piva. — Leta 1909. se je spremenila pivovarna v delniško podjetje z imenom »Union« ter z osnovno glavnico K 1.000.000. Delniška družba je stremila za tem, da kolikor mogoče poveča pivovarno ter zveča njeno kapaciteto tako, da more ustrezati v polni meri stavljenim zahtevam s strani odjemalcev. To zamišljeno delo je prekinila svetovna vojna. V tem času se je imela pivovarna boriti z hudimi težavami. Nemogoča dobava potrebnih sirovin ljena je bila zopet svoboda varjenja piva. Konzum se je višal od leta do leta tako, da je doseglo podjetje 1. 1922. višino ca. 90.000 hl piva. Po zedinjenju Jugoslovancev se je podjetje nacionaliziralo in je velik del akcijskega kapitala prešel v domače roke. — L. 1920. je občini zbor pivovarne sklenil tovarno povečati ter jo preurediti popolnoma v modernem slogu, kakor tudi ustanoviti tovarno za špirit in kvas. Z delom se je takoj pričelo. Navzlic velikim finančnim ter drugim težavam, kot n. pr. dobava potrebnih modernih strojev in aparatov iz tujine, delale so velike preglavice v upravi pivovarne, vendar se je posrečilo, po neumornem delu v to v poštev prihajajočih faktorjev, realizirati zamišljeno preuredbo in modernizacijo pivovarne. — Izvršil se je tudi, akoravno z večjo likimi žrtvami, sklep ustanovitve nove tovarne za kvas in špirit. Delo tega novega podjetja je trajalo v celem 3 leta. — Kapaciteta tovarne »Union« se računa danes na 150.000 hl piva na leto ter dnevno na 2500 kg kvasa in 15 hl špirta. — Pivovarna izdeluje prvovrstno belo in črno pivo ter ga razpošilja svojim odjemalcem po vsej kraljevini v sodnih in steklenicah. Izdeluje tudi v svoji novozgrajeni tovarni najboljši prvovrstni kvas, strogo po načinu svetovno znanih dunajskih trdk Mautner in Springer. — To največje podjetje te vrste v Sloveniji ima tudi velik ekonomski pomen za živinorejo, ki se krmi s tropinami (odpadki sladu pri izdelavi piva). — Vodstvo tovarne se nahaja v izbornih izkušenih rokah. Tovarna zaposluje 22 uradnikov in do 350 delavskih moči.

Carl Pollak, d. d.

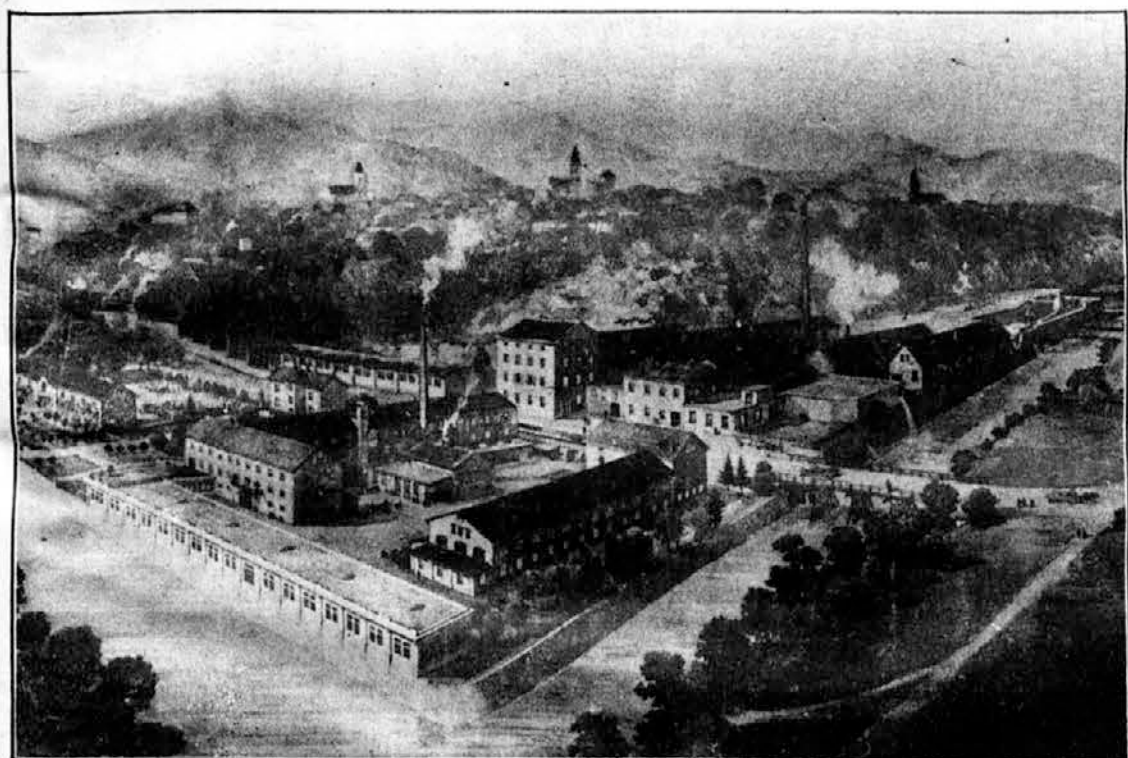
Industrija usnja in usnjarskih izdelkov, Ljubljana, Kranj in Vrhnika.

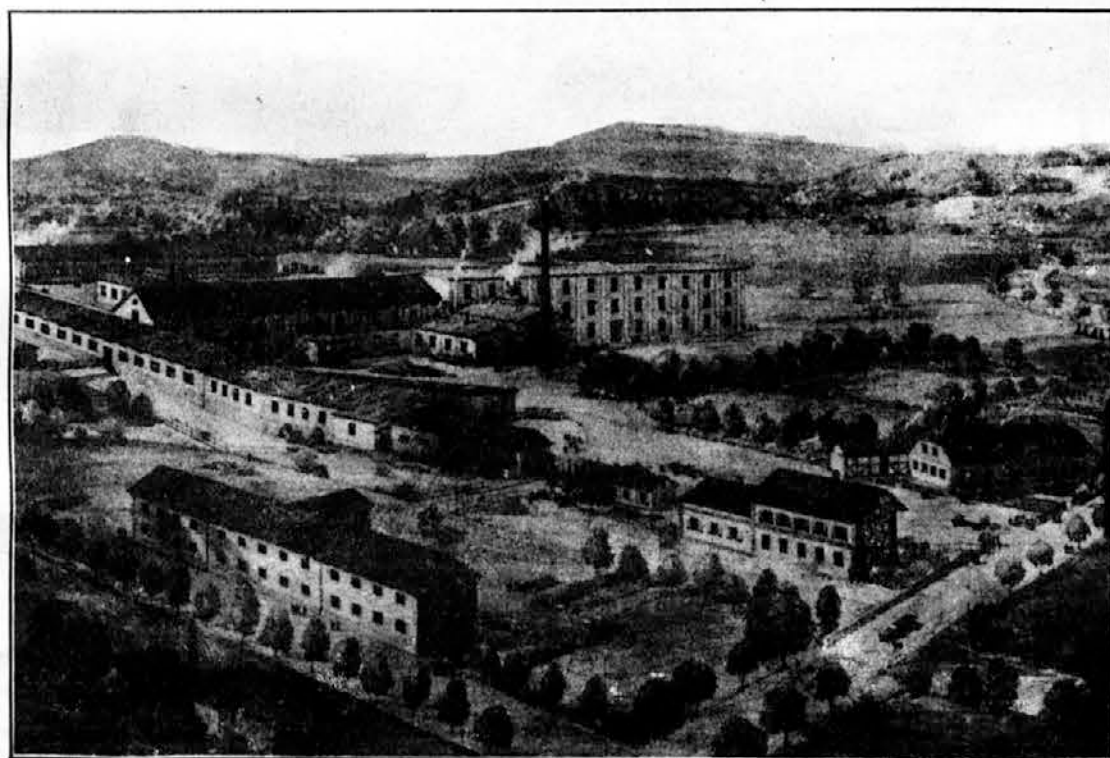
Tovarna tvrdke Carl Pollak, d. d. v Ljubljani.
Fronta glavnega poslopja v Ljubljani.

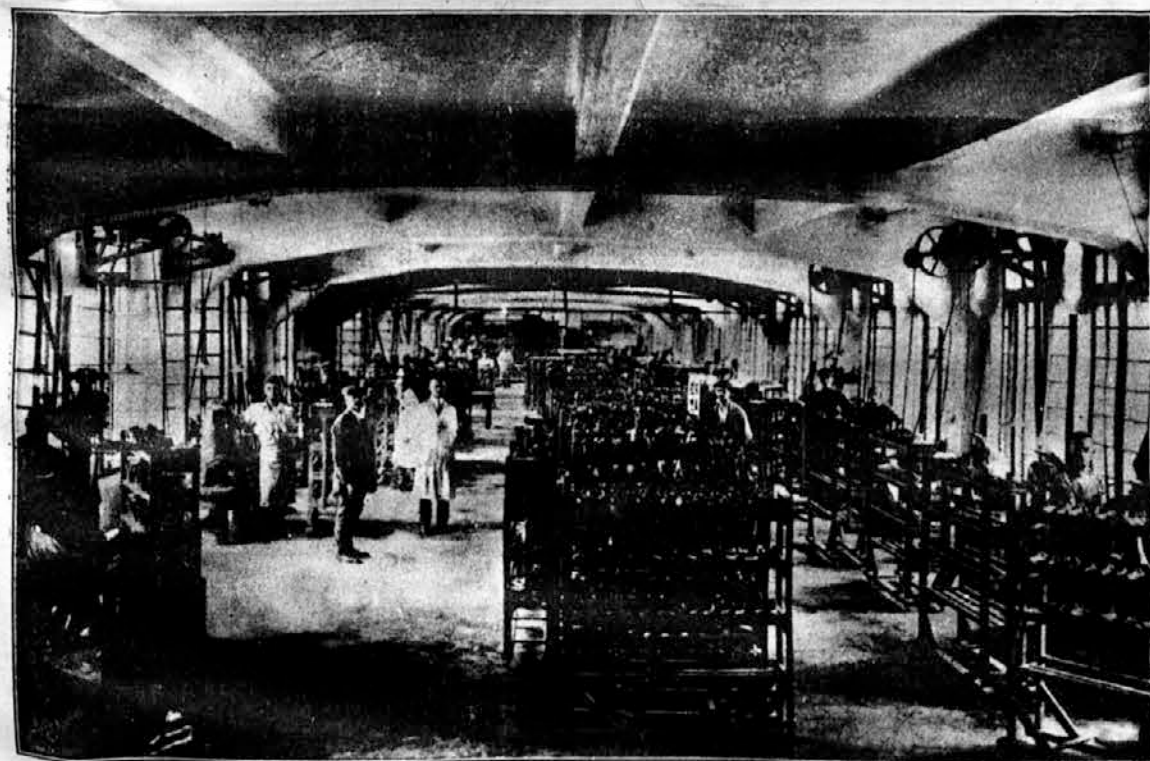
Iz notranjščine ljubljanske tovarne:
Šivalnica v čevljarški tovarni.

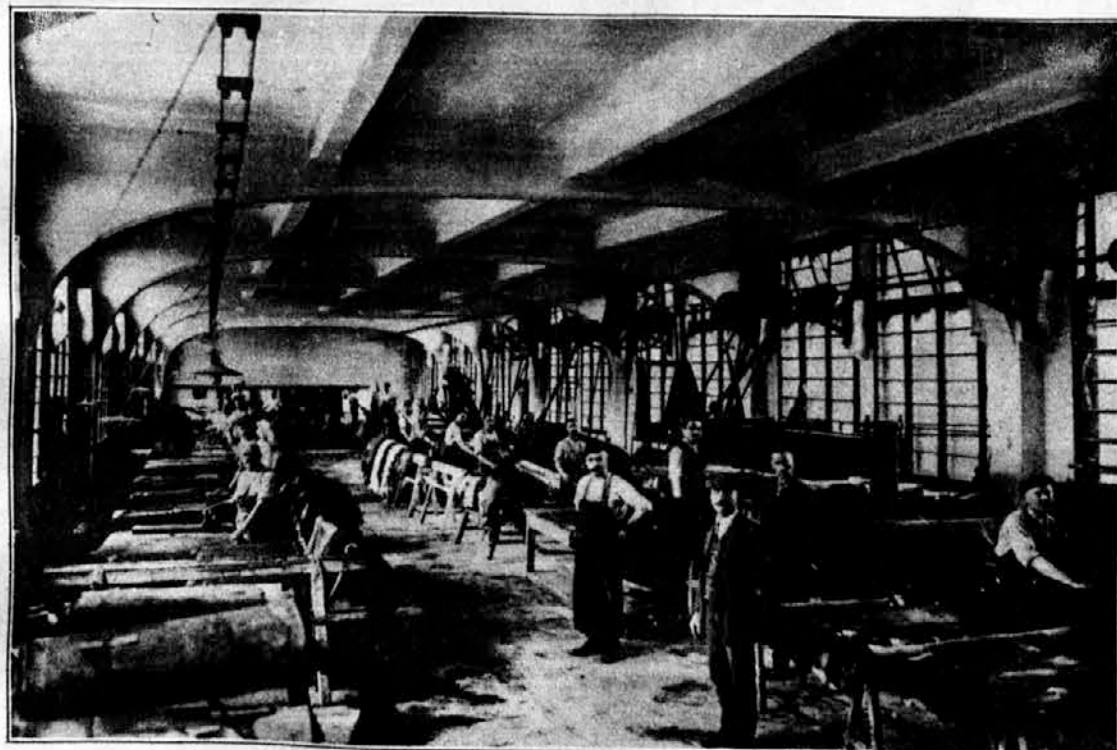
Pogled na tovarniške obrate v Kranju.

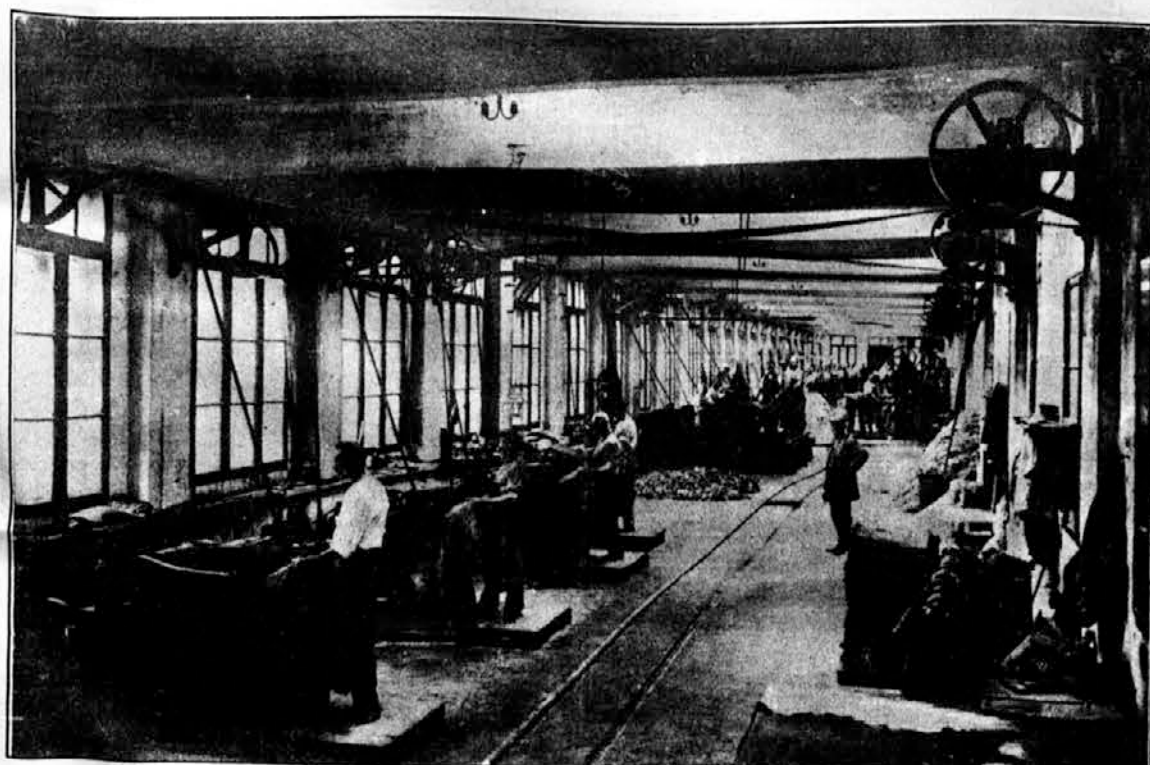
Pogled na tovarniške obrate na Vrhniki.

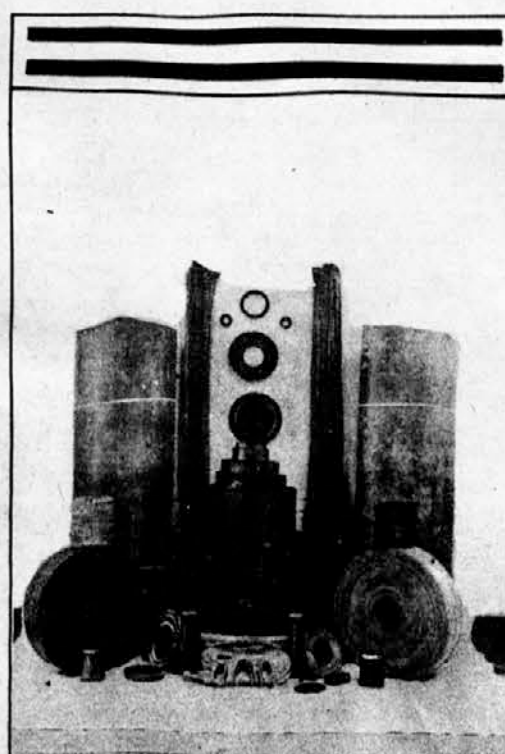
Iz notranjščine obrata v Ljubljani:
Strojna tovarna v čevljarški tovarni.

Iz notranjščine obrata v Ljubljani:
Izdelovalnica v usnjarski tovarni.

Iz notranjščine ljubljanske tovarne:
Lužna delavnica in strojni oddelek usnjarske tovarne.

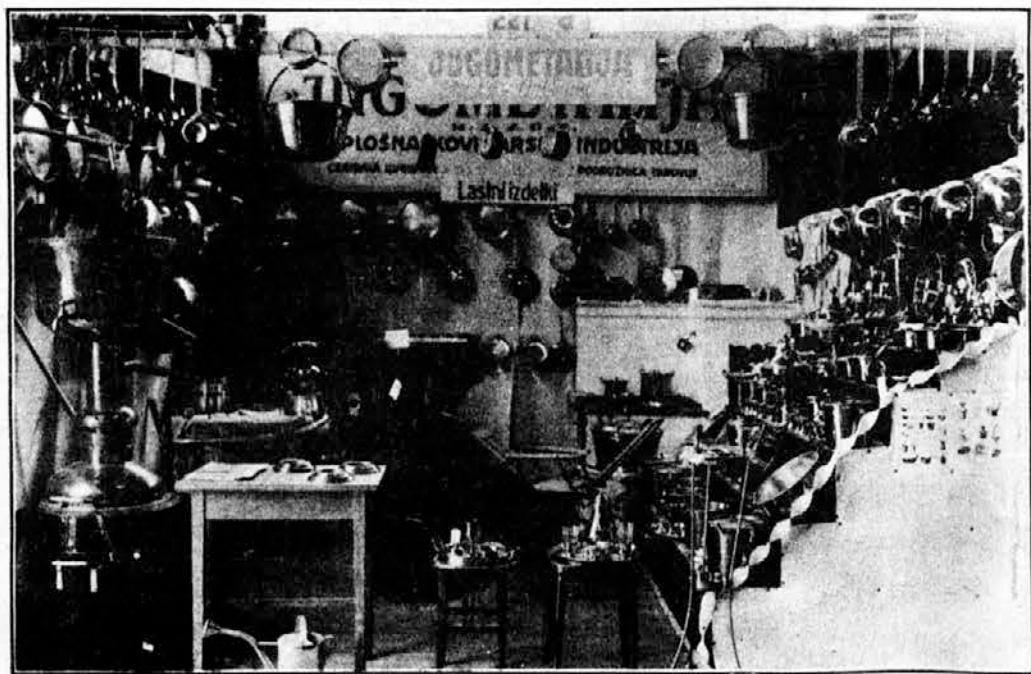

Izdelki jermenarskega oddelka.

Tvrdka Carl Pollak d. d., industrija usnja in usnjatih izdelkov je bila ustanovljena po njenem sedanjem predsedniku g. Karlu Pollaku sen. l. 1875. kot posamična tvrdka, l. 1920. se je pa ista spremenila v družinsko d. d. Podjetje, ki zaposluje sedaj okroglo 700—800 ljudi, je eno največjih tovrstnih industrij v državi. Prva leta po vojni je podjetje vse 3 svoje tovarne in sicer v Ljubljani, Kranju in na Vrhniki odgovarjajoče novim razmeram popolnoma prenovilo, moderniziralo in povečalo. V teh svojih tovarnah izdeluje sedaj vse vrste krom in vegetabilno strojenega usnja od najmočnejšega transmisijjsko-jermenskega do najfinjšega barvanega svinjskega in lakusnja, in tudi iz doma producirane usnja izdeluje izdelke kot čevlje, transmisijjska jermena, gamaše, taške, itd. Posebni sloves si je tvrdka pridobila s svojo solidnostjo in dobro kvaliteto izdelkov, tako da ni poznana samo doma, ampak tudi daleč v inozemstvu.

Фирму Карло Полак д. д., индустрија кожа и кожних израђевина, основао је њен садашњи председник, госп. Карло Полак ст., 1875. год., а 1920. год. претворила се у дионичко друштво. Подузаће, у коме је стално запослено до 800 људи, је у држави једно од највећих индустрија ове врсте и познато далеко ван граница наше Краљевине. Фирма има своје фабрике у Љубљани, у Крању и на Врхници и у њима израђују се све врсте коже и кожних израда и прерађенина као ципеле, кашани, за трансмисије, торбе, новчаници и т. д. Фирма свугда ужива највећи углед и уважање.

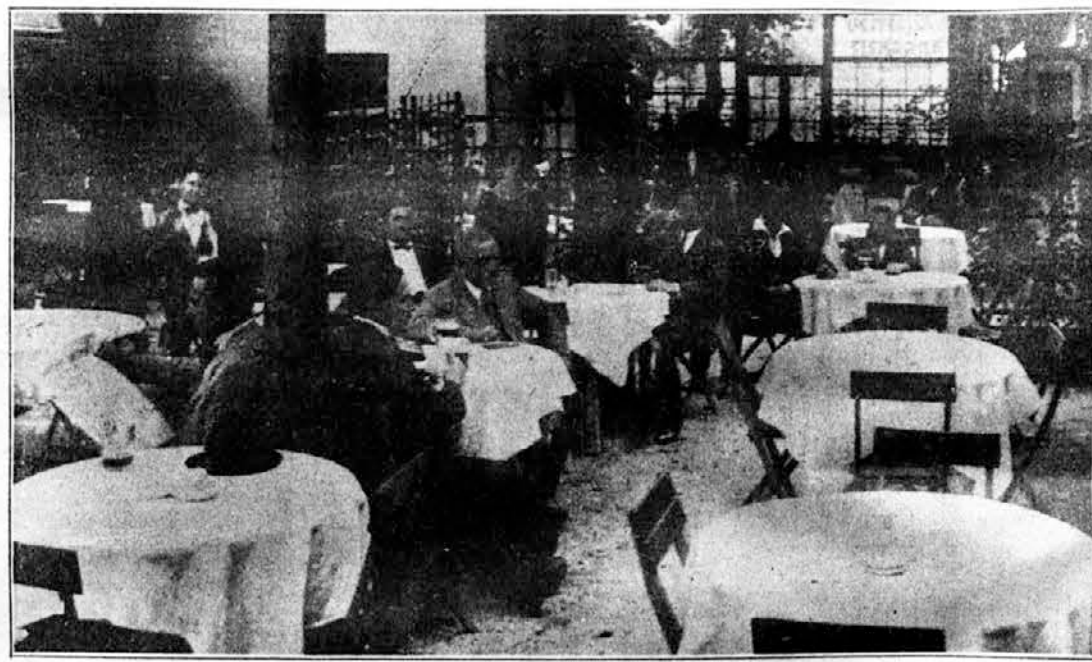
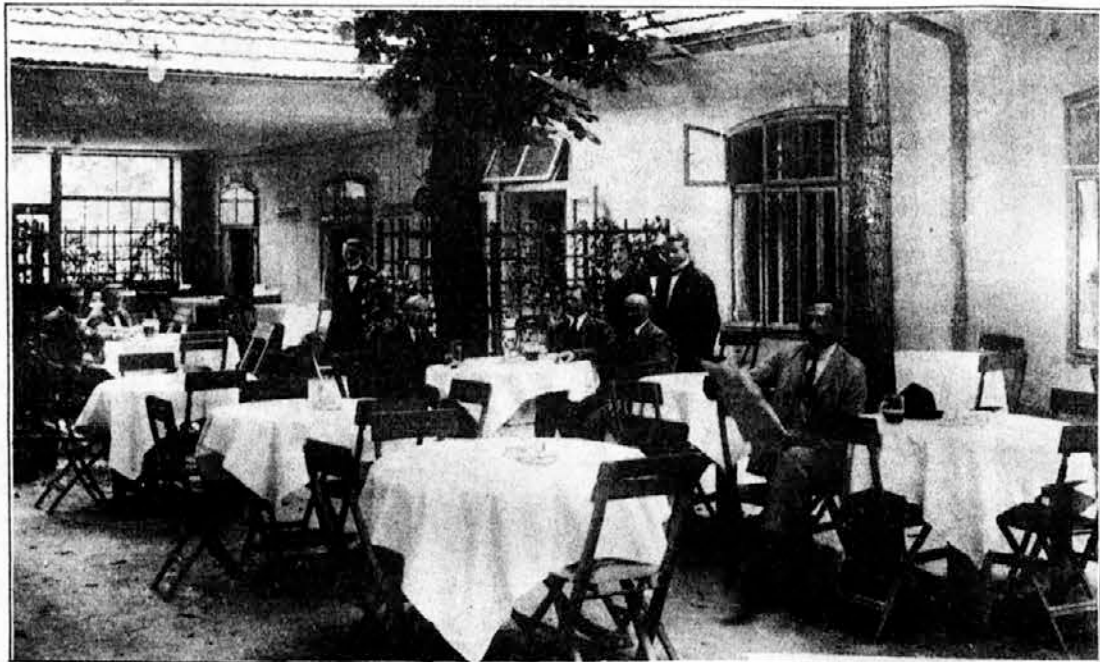
Trgovina, obrt in industrija.

»Jugometalija«, r. z. z. o. z., splošna kovinska industrija v Ljubljani razstavlja tudi letos na ljubljanskem velesejmu svoje lastne izdelke. Podjetje izdeluje raznovrstne pločevinaste predmete, bakrene kotle za destilacije, vozne svetilke, kovnostiskarske predmete, plinomere itd. V tehničnem in konkurenčnem oziru dosega popolnoma inozemske proizvode.

Kolinska tovarna kavnih primesi, trgovsko delniško podjetje v Ljubljani, je rekonstruirana in opremljena z novimi stroji ter izdeluje pravo cikorio v svetlo rumenih zabojčkih, redilno s srčkom ter figovo in žitno kavo. Priporočamo prvovrstne domače Kolinske kavnne primesi, ki jamčijo za pristnost in jakost.

Pogled na vrt najstarejše ljubljanske gostilne »Pri zeksarju«

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 6, ki je bil nedavno povečan in preurejen. To staroznano gostilno so od nekdaj radi posejali ljubljanski meščani in visoki tujci. Omenja jo tudi dr. Tavčar v svoji povesti »Izza kongresa«. Svoj sloves uživa gostilna še sedaj radi priznane prvovrstne kuhinje. Sedanja lastnica in voditeljica je Rezi Zalaznik.

Razstavni prostori staroznane tvrdke THE REX KO.

na ljubljanskem velesejmu. Tvrdka je bila ustanovljena l. 1906. in je kot prva te stroke pionir pisalnih strojev v Sloveniji. Podjetje se je po vojni povečalo in razširilo svoj delokrog na vso državo.

Slike z Ljubljanskega velesejma.

Trboveljska premogokopna družba.

Trboveljska premogokopna družba se je ustanovila l. 1873. in je danes lastnica 6 rudnikov v Sloveniji: v Trbovljah, Zagorju, Hrastniku, Rajhenburgu, Laškem in v Kočevju. Rudniški teren se razteza od zapada proti vzhodu z nad 100 km razsežnosti. Celokupna produkcija v navedenih premogokopih je znašala lani 1,560.310 ton, kar znaša 82% vse premogovne produkcije v Sloveniji. Premog teh rudnikov je sposoben za pogon lokomotiv, strojev in za kurivo. Poleg omenjenih rudnikov poseduje družba tudi tovarno cementa v Trbovljah, opekarni v Trbovljah in Rajhenburgu in tvornico stekla v Zagorju, ki pa je oddana v najem.

Na vseh rudnikih je zaposlenih 464 uradnikov in poduradnikov ter nad 10 tisoč rudarjev, profesionalistov in drugih delavcev.

Družba ima v Trbovljah 267 stanovanjskih poslopij in sicer 1523 družinskih stanovanj s 1 in 2 sobama, kuhinjo in pritliklinami ter 1526 samskih stanovanj s potrebnimi pritliklinami in 3 ko-

Palača Trboveljske premogokopne družbe.

pališči. Poleg tega je na tem rudniku še 78 prometnih in 13 gospodarskih zgradb. Tudi se vzdržuje na rudniku bolnica z dvema zdravnikoma in 42 posteljami. Tekom letošnjega leta bo v Trbovljah zgrajena še druga popolnoma nova najmodernejše opremljena bolnica s 120 posteljami ter drugimi potrebnimi prostori. Bolniško postrežbo bo vršilo strokovno izobraženo uslužbenstvo.

V Zagorju, Hrastniku, Kočevju, Laškem in v Rajhenburgu ima družba 263 stanovanjskih hiš s 766 družinskimi stanovanji ter s 1646 samskimi stanovanji. Umevno je, da je na vseh teh rudnikih tudi potrebno število obratnih in gospodarskih poslopij.

Vsega skupaj pa je družba v zadnjih štirih letih zgradila 971 družinskih in 1686 samskih stanovanj. Seveda pa družba še vedno na novo gradi.

Iz predstoječega izhaja, da predstavlja Trboveljska premogokopna družba v naši državi največje podjetje ter da je velike važnosti za naše narodno gospodarstvo.